

66-200 Świebodzin, ul.30 Stycznia 5
☎ (068) 38 243 54, Fax 068 38 243 15
e-mail: psse swiebodzin@sanepid.gov.pl
ePUAP: /PSSE_w_Swiebodzinie
NIP: 9271082701, Regon 970777855

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W ŚWIEBODZINIE

Świebodzin, dnia 25 marca 2024r.

**OBSZAROWA OCENA JAKOŚCI WODY
PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI
NA TERENIE GMINY SZCZANIEC ZA 2023r.**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Świebodzinie na podstawie:

- art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 416),
- art. 12 ust. 1, 4 i 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dnia 7 czerwca 2001 roku (Dz. U. z 2023r. poz. 537 ze zm.),
- § 23 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017r. poz. 2294 ze zm.)

po rozpatrzeniu danych zawartych w sprawozdaniach z badań próbek wody pobranych w roku 2023, w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego sprawowanego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Świebodzinie oraz kontroli wewnętrznej prowadzonej przez producentów wody, a także po podjętych w tym czasie działaniach naprawczych dokonał obszarowej oceny jakości wody pochodzącej z wodociągów publicznych i indywidualnych ujęć wody z terenu gminy Szczaniec wraz z szacowaniem ryzyka zdrowotnego konsumentów. Badania mogą być wykonywane przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości badań zatwierdzonym przez organy Inspekcji Sanitarnej.

1. Liczba zaopatrywanej ludności na terenie gminy.

- Liczba zaopatrywanej ludności w wodę pochodzącą z wodociągów publicznych ogółem na terenie gminy Szczaniec: ok.3 834 osób.

2. Informacje na temat jakości wody na terenie gminy.

Tabela 2. Wykaz producentów wody, liczba zaopatrywanej ludności, uzdatnianie wody, kwestionowane parametry w roku 2023 oraz jakość wody na dzień 31.12.2023r.

Lp.	Producent wody (nazwa/adres)	Eksploatowany wodociąg (zaopatrywane miejscowości)	Produkcja wody [m ³ /d]	Liczba zaopatrywanej ludności	Uzdatnianie wody (metody)	Kwestionowane parametry – ilość dni przekroczeń w roku	Jakość wody na dzień 31.12.2023r.. – kwestionowany parametr
Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia							
1.	Urząd Gminy Szczaniec Referat Komunalny ul. Herbowa 30 66-225 Szczaniec	Wodociąg publiczny w m. Szczaniec (Szczaniec, Wilenko)	142	1547	napowietrzanie filtracja ciśnieniowa odżelazianie		Woda przydatna do spożycia
2.		Wodociąg publiczny w Smardzewie (Smardzewo, Opalewo, Kozminek, Brudzewo)	115	1000	napowietrzanie filtracja ciśnieniowa odżelazianie	-	Woda przydatna do spożycia
3.		Wodociąg publiczny w Myszczynie (Myszczyn)	81	566	napowietrzanie filtracja ciśnieniowa odżelazianie i odmanganianie	Mangan-84,5µg/l 2023-03-06-13.04.2023-38 dni	Woda przydatna do spożycia
4.		Wodociąg publiczny w Wolimirzycach (Wolimirzycze)	10	130	woda surowa nieuzdatniana	Ogólna liczba mikroorganizmów-200 jtk/100ml -113 dni 16.02.2023-09.06-hydroformia	Woda przydatna do spożycia
5.		Wodociąg publiczny w Dąbrówce Małej (Dąbrówka Mała)	24,2	266	napowietrzanie filtracja ciśnieniowa odżelazianie	Mętność 4,1 NTU 16.02.2023-31.12.23-318 dni Mętność, żelazo-3,88 NTU;353µg/l-06.03.2023-31.12.2023-300 dni	Woda warunkowo przydatna do spożycia
6.		Wodociąg publiczny w m. Kielcze (Kielcze)	2,2	82	napowietrzanie filtracja ciśnieniowa odżelazianie	Ogólna liczba mikroorganizmów 300jtk/100ml-22.05-25.09.2023-126 dni 2023-02-16-mętność 2,9 NTU 2023-05-24-mętność 1,5 NTU 2023-03-07-mętność 2,37 NTU, żelazo 297µg/l 2023-05-22-mętność 1,49 NTU, 2023-10-31-mętność 26,9 NTU Przydatna 28.11.2023-285 dni	Woda przydatna do spożycia
7.		Wodociąg publiczny w Ojerczycach (Ojerczyce)	21	200	napowietrzanie filtracja ciśnieniowa odżelazianie	Ogólna liczba mikroorganizmów 300jtk/100ml 2023-02-16 2023-09-21 2023-03-06 2023-05-22-217 dni	Woda przydatna do spożycia
8.		Wodociąg publiczny w Nowym Karczu (Nowe Karcze)	2,63	43	napowietrzanie filtracja ciśnieniowa odżelazianie i odmanganianie	Ogólna liczba mikroorganizmów-320jtk/100ml 16.02-13.04-56 dni Ogólna liczba mikroorganizmów-300 jtk/100ml -22.05-19.09-120 dni	Woda przydatna do spożycia

We wszystkich wodociągach nie prowadzi się stałej dezynfekcji jedynie w przypadku pogorszenia się jakości wody lub wystąpienia sytuacji mogącej skutkować zmianą jakości wody prowadzona jest dezynfekcja przy użyciu podchlorynu sodu.

3. Wykaz miejscowości na terenie, których kwestionowano okresowo jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w trakcie 2023r.

Częstotliwość pobierania próbek dostosowana była do wielkości produkcji oraz ilości odbiorców wody zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017r. poz. 2294 ze zm.).

Zakres wykonanych badań mikrobiologicznych, fizykochemicznych i organoleptycznych był zgodny z załącznikiem nr 2 ww. rozporządzenia.

Tabela 2. Wykaz miejscowości na terenie gminy Szczaniec, w których kwestionowano okresowo jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w trakcie 2023r.

Lp.	Grupy wodociągów wg produkcji dobowej wody	Nazwa wodociągu	Zaopatrywane miejscowości/o biekty	Stwierdzone przekroczenia jakości wody	Podjęte działania naprawcze	Dopuszczalna wartość parametru
1.	≤100 m ³	Wodociąg publiczny w Myszęcinie	Myszęcina	Mangan -84,5 µg/l	Przeplukano złoża filtracyjne oraz całą instalację w SUW	mangan do 50 µg/l
2.	≤100 m ³	Wodociąg publiczny w Wolimirzycach	Wolimirzycy	Ogólna liczba mikroorganizmów - 200 jtk/100ml	Przeplukano złoża filtracyjne oraz całą instalację w SUW	Ogólna liczba mikroorganizmów zalecana wartość do 100jtk/100ml (woda podawana do sieci).
3.	≤100 m ³	Wodociąg publiczny w Dąbrówce Małej	Dąbrówka Mała	Mętność, żelazo- 3,88 NTU; 353µg/l	wymianie aeratora oraz zmianie złoża zeolitowego w filtrach	Żelazo - 200 µg/l. Mętność zalecana wartość do 1 NTU
4.	≤100 m ³	Wodociąg publiczny w Nowym Karczu	Nowe Karcze	Ogólna liczba mikroorganizmów- 320jtk/100ml jtk/100ml Ogólna liczba mikroorganizmów- 300 jtk/100ml	Przeplukano złoża filtracyjne oraz całą instalację w SUW	Mętność zalecana wartość do 1 NTU. Ogólna liczba mikroorganizmów zalecana wartość do 100jtk/100ml (woda podawana do sieci).
5.	≤100 m ³	Wodociąg publiczny w Ojczyce	Ojczyca	Ogólna liczba mikroorganizmów 300jtk/100ml Mętność-1,9-2,2NTU Żelazo-255-274 µg/l.	wymianie aeratora oraz zmianie złoża zeolitowego w filtrach	Mętność zalecana wartość do 1 NTU. Ogólna liczba mikroorganizmów zalecana wartość do 100jtk/100ml (woda podawana do sieci). Żelazo - 200 µg/l.
6.	≤100 m ³	Wodociąg publiczny w m. Kielcze	Kielcze	Ogólna liczba mikroorganizmów- 320jtk/100ml mętność, żelazo 1,9 NTU, 255 µg/l 22.05.2023- mętność-1,7 NTU, żelazo-107µg/l	zmiana złoża zeolitowego w filtrach	Mętność zalecana wartość do 1 NTU. Ogólna liczba mikroorganizmów zalecana wartość do 100jtk/100ml (woda podawana do sieci). Żelazo - 200 µg/l.

4. Prowadzone postępowania administracyjne w zakresie jakości wody

W roku 2023 nie wydano decyzji o braku przydatności wody do spożycia. Wydano 3 decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia w miejscowościach Ojerzyce, Kiełcze, Dąbrówka Mała ze względu na przekroczenie parametrów mętność, żelazo. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych w dwóch wodociągach w miejscowościach Ojerzyce i Kiełcze doprowadzono jakości wody do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W miejscowości Dąbrówka Mała mimo wymiany aeratora oraz zmianie złoża zeolitowego w filtrach woda na dzień 31.12.2023r. nie odpowiada wymaganiom powyższego rozporządzenia - stwierdzono nadal warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi. W 2023 r. wydano 3 zalecenia dot. jakości wody. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych zarządcy wodociągów okazywali sprawozdania potwierdzające doprowadzenia jakości wody zgodnej z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

5. Wpływ przekroczonych parametrów na zdrowie konsumentów w oparciu o „Wytyczne dotyczące jakości wody do picia” wydane przez Izbę Gospodarczą „Wodociągi Polskie” w porozumieniu z Światową Organizacją Zdrowia (WHO):

- **Mętność** - wody jest wywołana zawieszonymi w niej cząsteczkami stałymi lub koloidami utrudniającymi przenikanie światła. Może być spowodowana obecnością zarówno substancji organicznych jak i nieorganicznych. Zawiesiny te mogą w sposób istotny ograniczać skuteczność dezynfekcji, zapewniając ochronę mikroorganizmom. Mętność jest parametrem dla którego określono stężenie dopuszczalne nie z powodu zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi w razie ich przekroczenia, lecz z uwagi na ocenę jej jakości przez konsumentów. Widoczne zmętnienie wody może mieć także negatywny wpływ na jej akceptowalność przez konsumentów.
- **Ogólna liczba mikroorganizmów bakterie oznaczanie w temperaturze 22°C** - to z reguły naturalne organizmy występujące w wodach czy glebie, nie stanowią zagrożenia dla zdrowia ogółu społeczeństwa w wyniku spożycia ich wraz z wodą. Przyjmuje się, że jeśli występują licznie wówczas są wskaźnikiem zanieczyszczenia organicznego. Są to organizmy bardzo rozpowszechnione i rozkładają martwą materię organiczną. Oznaczenie może być stosowane w celu monitorowania i oceny stanu sanitarnego i skuteczności czyszczenia urządzeń do dystrybucji wody, stagnacji wody oraz potencjalnej obecności biofilmu.
- **Mangan** - występujący w wodzie w stężeniach przekraczających 0,1 mg/l nadaje niepożądany smak napojom, a także powoduje przebarwienia urządzeń sanitarnych i odzieży podczas prania. Obecność manganu w wodzie może doprowadzić do odkładania się osadów w systemie dystrybucji. Stężenia manganu poniżej 0,1 mg/l są zazwyczaj akceptowalne przez konsumentów. Wartość zalecana, ustalona ze względów zdrowotnych dla manganu równa 0,4 mg/l, jest wyższa niż próg akceptowalności wynoszący 0,1 mg/l.
- **Żelazo** - zawarte w wodzie sprzyja wzrostowi bakterii żelazowych, które czerpią energię z jego utleniania, przyczyniając się do powstania maziastych osadów na wewnętrznej powierzchni przewodów wodociągowych. Przy stężeniach powyżej 0,3 mg/l żelazo powoduje

przebarwienia urządzeń sanitarnych i tkanin pranych w takiej wodzie. W stężeniach nieprzekraczających 0,3 mg/l żelazo nie powoduje zwykle wyczuwalnego smaku wody, chociaż może wywołać wzrost mętności i barwy. Dla żelaza nie proponuje się zalecanej wartości opartej na kryterium bezpieczeństwa dla zdrowia.

6. Zgłoszenie reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody

Osoby korzystające z wody do spożycia z wodociągów w gminie Szczaniec nie zgłaszały reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody w 2023r.

7. Ocena ryzyka zdrowotnego

Na podstawie kontroli sanitarnych oraz sprawozdań z badań wody pobranej przez inspekcję sanitarną i przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono, że mimo przekroczeń długotrwałych dla parametrów: mętność i żelazo, nie stwierdzono by powyższe przekroczenia parametrów spowodowały zagrożenie dla zdrowia ludzi. Woda mogła mieć zmienioną barwę oraz powodować przebarwienia urządzeń sanitarnych i tkanin pranych w takiej wodzie. W analizowanym okresie nie odnotowano chorób i zatruc wodozależnych.

W analizowanym okresie nie odnotowano zatruc i chorób wodozależnych. Mieszkańcy gminy są zaopatrywani w wodę bezpieczną dla zdrowia ludzkiego, wolną od mikroorganizmów chorobotwórczych, pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego i substancji chemicznych w ilościach zagrażających zdrowiu. **Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi na terenie gminy Szczaniec nie stanowi ryzyka dla zdrowia konsumentów.**

**PANSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Swiebodzinie**
mgr Arleta Miśkiewicz

Otrzymuje :

1. Wójt Gminy Szczaniec

ul. Herbowa 73

66-225 Szczaniec

2.aa

